

Verslag Informatie- en meedenkbijeenkomst #1 Lochem-Oost +

Datum: 6 en 7 mei 2026
Locatie: Raadzaal gemeentehuis Lochem

1. Opening door wethouder Marja Eggink-Meuleman

De avond start met een welkomstwoord van wethouder Marja Eggink-Meuleman met een introductie over woningbouw op Lochem-Oost+ en een uitleg wat deze twee eerste avonden inhouden. Het idee van de avond is om een eerste analyse te geven en daarna ideeën op te halen bij aanwezigen. Deze avond wordt daarmee gezien als een startpunt voor de ruimtelijke visie die wordt opgesteld.

2. Presentatie analyse

Bureau RUIMTEVOLK geeft een presentatie over de analyse. De volgende opmerkingen of vragen zijn gesteld op 6 en 7 mei 2026.

Opmerkingen

- Eigenaar Mariabos zegt dat er geen wandelpad is langs de Berkel, maar een keurstrook voor het Waterschap. Momenteel wordt deze strook wel door mensen als 'wandelpad' gebruikt;
- Het Mariabos is een heel waardevol maar kwetsbaar stuk natuur. De zorgen worden geuit dat de waterstand daalt (wat ook invloed heeft op de waterkwaliteit), en dat dit mogelijk kan verslechteren als hier geen rekening mee wordt gehouden in het plangebied.
- Wat zijn de scenario's voor het recreatiepark?
  - De exploitant van het recreatiepark is onlangs ook in overleg begonnen met de gemeente Lochem;
  - Sommigen vinden dat de gemeente Lochem stelling moet innemen of het een vakantiepark kan blijven, of dat het recreatiepark de bestemming wonen krijgt in de toekomst;
  - Naast recreanten wonen er ook een aantal mensen permanent in het plangebied, in de woningen direct aan zuidzijde van de Tusseledijk;
  - Er wordt getwijfeld of er toekomst is voor een recreatiepark in een woonbuurt.

Proces

- Omwonenden willen in kleinere kring worden betrokken, bewoners van Endepol en Stiggoor hebben zich verenigd en willen graag met de gemeente om tafel;
- Mooi Lochem uit zich ook dat ze 10 jaar geleden met gemeente hebben gesproken en willen ook graag in het proces meegenomen worden;

RUI MTE VOLK

- Het lijkt omwonenden niet realistisch om in 8 weken te komen tot voldoende bouwstenen om een Ruimtelijke visie op te stellen;
- Er worden zorgen geuit dat de Ruimtelijke visie in de zomer via de raad wordt afgehecht.

3. In groepen uiteen

Aanwezigen konden hun inbreng geven bij drie verschillende thema's: wonen, woonomgeving en ruimtelijke keuzes. Zij konden hun mening geven door deze op post-its te schrijven en op panelen te plakken. Hieronder wordt de inbreng van de aanwezigen op beide avonden samengevat. In de bijlage zijn de teksten van alle post-its volledig weergegeven.

Ruimtelijke keuzes

Berkeloever

Van de twee opties voor de invulling van de Berkeloever: 'Berkelpark' en 'Groene Wiggen' kiest het grootste deel van de aanwezigen voor Berkelpark. Men geeft wel aan dat de Berkel geen 'groot recreatiegebied' moet worden, hoewel er ook wordt benoemd dat de oever beleefbaar moet zijn. De wens voor het behouden van groene, natuurlijke (onverharde) oevers is breed gedragen. Ook staat men positief tegenover het meanderen van de Berkel.

Wonen aan het groen

Wat bij dit onderwerp het vaakst terugkomt is de wens voor een groene buffer tussen de huidige bewoners en aanwonenden en de nieuwe wijk. Ook willen aanwezigen graag dat de wijk groen wordt en een natuurlijk aanzicht heeft. Er wordt meerdere keren benoemd dat er liever geen hoogbouw wordt teruggezien, al geven sommige aanwezigen juist hier juist de voorkeur aan om zo meer groen in de wijk te houden. Hoe dit groen precies invulling krijgt verschilt: sommigen geven aan graag tuinen aan het groen te willen, anderen geven aan liever compacte bebouwing met meer openbaar groen verdeeld over de wijk te zien. Aanwezigen zien graag voorzieningen bij de nieuwe woningen zoals een winkel, een school of zorgvoorzieningen. Ten slotte wordt nog genoemd dat de nieuwe woningen in de buurt van bedrijven/industrie komen en dat hier rekening mee gehouden moet worden.

Routes

Men wil overwegend liever geen verharde (fiets)paden langs de Berkel, en geeft de voorkeur aan onverharde wandelpaden. Het Mariabos wordt liever niet te veel meegenomen in het plan om het te sparen als kwetsbaar gebied. Indien er een nieuwe fiets- of wandelbrug komt, zien aanwezigen daar liever geen brommers overheen rijden vanwege geluidsoverlast. Verder lopen de meningen erg uiteen. Een aantal aanwezigen geeft aan dat er geen behoefte is aan een nieuwe brug. Zij geven het argument dat de Hoevenbrug even ver van het centrum is en dus voldoende. Een alternatief is om fietsers via de rotonde te leiden over bestaande routes, of fietsers via bedrijvenpark Stijgoord te laten fietsen. Deze routes zouden dan gescheiden fietspaden kunnen krijgen. Sommigen geven aan wel een brug te willen, maar dan alleen voor voetgangers, omdat de vrees leeft dat extra fietsverkeer tot onveilige situaties kan leiden aan de overkant van de Berkel. Sommige aanwezigen geven nadrukkelijk aan wel een fietsbrug te willen.

RUI MTE VOLK

Auto-ontsluiting

Ook op dit onderwerp zijn de meningen erg verdeeld. Er wordt vaak aangegeven dat er liever geen auto-ontsluiting komt op de Tusselerdijk. Deze weg wordt niet als geschikt geacht voor de hoeveelheid verkeer, zeker in combinatie met de bomenlaan. Een enkeling geeft aan wel auto-ontsluiting te willen zien bij de Tusselerdijk indien de bomenlaan wordt behouden. Er is ook de suggestie om de auto-ontsluiting door te trekken naar de Goorseweg.

Hoewel de meningen verdeeld zijn, geven de meeste aanwezigen aan dat een knip in de autoweg van de wijk de voorkeur heeft, zodat de autoweg niet recht door het recreatiepark gaat. Ook wordt het concept 'auto te gast' aangehaald als reden voor deze voorkeur, en het niet eenrichting maken van de Tusselerdijk. Een behoorlijk aantal aanwezigen geeft echter ook aan dat ze liever geen knip zien, dit vanwege de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en omdat dit een eigenschap is van een bloemkoolwijk.

Openbare ruimte en leefomgeving

Algemeen

Een deel van de aanwezigen vraagt zich af of 600 woningen op deze plek wel reëel zijn als je ook recht wilt doen aan de ambities voor water, groen en leefbaarheid. Er is een sterke voorkeur voor levensloopbestendig en compact bouwen om ruimte te besparen voor de natuur. Men wil over het algemeen geen "standaard jaren '30" of "Vinx-look", maar een architectuur die aansluit bij het bestaande karakter van Lochem-Oost.

Planten en dieren

In de reacties spreken aanwezigen nadrukkelijk over het voorkomen van "versnipperd groen" en pleit men voor grote, samenhangende gebieden. Een essentieel onderdeel hiervan is de wens voor een brede groene bufferzone tussen de nieuwe wijk en de industrie ten noorden van de Goorseweg. Een punt van discussie is de verdere uitwerking van groen in de wijk: waar sommigen pleiten voor een wilde, landschappelijke rand en dichterbebouwde woonvelden, willen anderen het groen juist als "doorsnijdingen" dwars door de bebouwing laten lopen om de blokken te breken.

Water

Veel aanwezigen geven aan dat zij het belangrijk vinden om het water de wijk in te trekken en de Berkel de ruimte te geven om het natuurlijke beekdallandschap te versterken. Wat hierin sterk opvalt, is de specifieke behoefte aan actieve recreatie en om de rivier naar de "oude natuurlijke hoogte" terug te brengen voor een betere waterafvoer. De grootste tegenstrijdigheid ligt in de veiligheid. Terwijl velen water in de wijk toejuichen voor de natuurwaarde, uiten anderen hun zorgen over de veiligheid van gezinnen met jonge kinderen.

Spelen en bewegen

Voor de speelvoorzieningen is de consensus dat deze "natuurinclusief" moeten zijn, met een sterke voorkeur voor materialen zoals hout. Men wil dat spelen en het landschap in elkaar overlopen. Aanwezigen geven wel aan dat het type speelplek nu nog niet te bepalen is zolang de doelgroep niet vaststaat. Een deel van de reacties wil de Berkel als rustgebied behouden en het spelen in de wijk concentreren, terwijl anderen de combinatie van natuur en spelen juist voor zich zien.

RUI MTE VOLK

Tuinen

Het concept van gemeenschappelijke tuinen en hofjes wordt veelvuldig genoemd als middel om ontmoeting te stimuleren. Opvallend is dat men hierbij wel een "mits" plaatst: gezamenlijk groen is prachtig, mits het onderhoud goed geregeld is. De grootste tegenstrijdigheid zit in de balans tussen sociaal contact en privacy. Men wil wel de collectieve tuin, maar tegelijkertijd ook een "kleine eigen ruimte" om van de rust te kunnen genieten. Ook voor starters wordt er aandacht gevraagd voor een eigen buitenruimte: waar voor de rest van de wijk compact wordt gedacht, wordt voor starters specifiek gevraagd om woningen mét een eigen tuin.

Straten en parkeren

Het principe "auto te gast" wordt breed gedragen, waarbij veelvuldig wordt gepleit voor groene parkeerplaatsen met grasbetontegels. Een knelpunt dat wordt genoemd is: hoe laad je een auto op als deze aan de rand van de wijk staat, terwijl je eigen zonnepanelen op je dak liggen? Aan de ene kant is er een groep die alle auto's naar de randen van de wijk wil verplaatsen, terwijl anderen vasthouden aan het comfort van parkeren op eigen terrein of direct voor de woning. Ook over de ontsluiting is men verdeeld: moet er één centrale ontsluiting komen die alles doorkruist, of moeten verkeersstromen juist gescheiden worden voor de veiligheid?

Wonen

Veel aanwezigen willen het landelijke, dorpse gevoel van Lochem bewaken. Daarnaast wordt een mix van verschillende woningen, prijscategorieën en inwoners herhaaldelijk benoemd. Men spreekt over een variatie van 1- en 2-persoonshuishoudens, starters en senioren. Dit hangt direct samen met het vaak genoemde concept van de "hofjes", dat door velen wordt gezien als een oplossing voor de sociale cohesie in de nieuwe wijk. Een ander veel genoemd punt is de bouwhoogte, waarbij verschillende aanwezigen de voorkeur geven aan een bouwhoogte van maximaal 3 verdiepingen. Toch zijn er ook mensen die juist hoger bouwen zien zitten.

Wat betreft de uitstraling van nieuwe woningen verschillen de meningen. Aan de ene kant is er een groep die pleit voor rust en eenheid ("niet te veel variatie", "alleen hout of wit metselwerk"). Aan de andere kant is er een sterke roep om "speelse bouw", "geen rechte blokken" en "veel variatie in uiterlijk" om eentonigheid te voorkomen. Er is een sterke focus op duurzaamheid en materiaalgebruik. De termen "natuurlijk", "biobased", "hout" en "natuurinclusief" komen vaak voor.

Rondom het thema betaalbaarheid vinden veel aanwezigen het belangrijk om betaalbare woningen te bouwen (sociale huur en woningen voor starters). Wel worden daar door een aantal deelnemers kanttekeningen bij geplaatst: juist duurdere woningen en vrije kavels geven een bepaald uitstralingsniveau in de wijk.

RUI MTE VOLK

Bijlage: opbrengst post-its

In deze bijlage zijn alle post-its die op de twee avonden zijn geschreven en opgeplakt weergegeven. In totaal zijn er meer dan 200 opmerkingen geplaatst. Deze zijn in dit overzicht per thema verdeeld. De teksten zijn zo zorgvuldig mogelijk weergegeven, maar het is mogelijk dat een beperkt aantal door bijvoorbeeld het handschrift verkeerd geïnterpreteerd is.

Poster Ruimtelijke keuzes

Algemeen

- Van alles beide / niet 1 keuze. Variatie
- Aandacht voor geluid. Zowel in gebruik als bij bouwen.

Berkeloever

- Als bewoners van de overkant gaat onze voorkeur uit naar een Berkelpark
- Verandering van grondwaterstand heeft gevolgen voor het Mariabos, met grote landschappelijke waarde
- Het beekdallandschap versterken en ook natuurwaarde van de Berkel incl. waterbergend karakter vergroten. Dit is het enige stuk Berkel dat je in Lochem nog zo kunt beleven. De park optie spreekt ons aan.
- Bescherm flora & fauna s.v.p
- Wielewaal bij Mariabosje gesignaleerd
- Ruimte om Berkel groen de hond -> parkachtig
- Berkeloever breed park. Ruimte voor natuur
- Zachte oevers zodat het park geen recreatiegebied wordt de Berkel op om te varen/zwemmen etc.
- Behouden natuurlijke oevers en publieke ruimte aan beide zijden Berkel. Beleven en genieten voor iedereen.
- Van de Berkel geen "recreatieplas" maken. Stilte, flora, fauna. Wij zien elke dag mensen genieten van dit stukje Berkel + landschap.
- Parkeren zo min mogelijk aan groen (Berkelpark) zodat Berkel een groene aanblik houdt.
- Behouden en uitstraling v.d. Berkel
- Geen parkeerplaats aan de Berkel. Is er wel genoeg ruimte voor veel groen
- Honden losloop gebied. Uitlaatplek
- Goede landschapsarchitect. Groen inrichten door P. Oudolf.
- Langs de Berkel natuurlijke oevers. Geen fietspad verhard.
- Geen park -> maar natuurlijk langs de Berkel.
- Geen recreatiepark. Wel voldoende groene Berkeloevers.
- Benut de lage delen voor natte en vochtige natuur. Inheemse natuurlijke grassdelen. Weinig maaien/afvoeren
- Meander aan de Berkel is fijn
- Mogelijkheden voor meanderen van de Berkel
- Berkeloevers. Maak Berkelpark deel integraal met natuurlijke Berkel + deels recreatie
- Voorkeur groene wiggen
- Voorkeur voor Berkelpark. Ruimte voor natuur en ontwikkeling van de totale Berkel

RUI MTE VOLK

- Sterke voorkeur voor Berkelpark
- Absoluut voorkeur voor Berkelpark optie
- Berkelpark goed idee, langs hele plangebied
- Keuze voor Berkelpak. Ook mooie balans met andere kant Berkel
- Bij Berkelpark: past mooi kijkende naar plan Stiggoor
- Meanderen prima, wel iets meer hoogbouw als gevolg
- Berkeloever ruim benutten voor natuur. Natuurlijke Berkel + recreatie
- Groene wiggen heeft sterke voorkeur. Geen 'centraal' recreatiegebied a la Berkelpark!
- Meanderende Berkel ruimte geven. Park/buffer van groen tegenover/aan Stiggoor
- Meanderende Berkel met een natuurlijke bufferzone voor de wijk Stiggoor
- Graag zoveel mogelijk groen langs de Berkel. Leg maar een mooi park aan. Bij deze opmerking: Mee eens!

Wonen aan het groen

- Groenbuffer (oude bosgroeiplaats) langs Tusselerdijk doortrekken
- Groenbuffer tussen wijk en omwonenden aan Tusselerdijk
- Balans tussen woonhuizen en groen/parken wegen, plantsoenen en water!!
- Vergeet de toekomstige kwaliteit van de woningen in het vakantiepark niet. Ze moeten aan het bouwbesluit volgen
- Graag geen vinexwijk. Variatie met samenhang.
- In het beeld van het beekdallandschap past geen hoogbouw en zitten geen auto's. Wel groen, link naar de coulissen en een gevarieerde biodiversiteit.
- Sociale woningen dichtbij industrie, ruimere woningen richting bos/natuur
- Woningen max. 3 lagen. Vergelijk pillinkhof
- Appartementen met privacy in bolvorm en dichtbij bos
- Een steiger voor de buurt om met een kano/roeiboot aan te leggen.
- Knarrenhofjes met gezamenlijke inloop. + zorgvoorziening in nabijheid zoals: zorg aan bewoners, medische voorzieningen.
- Meer prefab ipv. traditioneel. Gaat veel sneller + geen uitstoot. + minder overlast voor bestaande bewoners.
- Er zitten ook een aantal bedrijven in de buurt van de nieuwe wijk. Die bedrijven mogen niet belemmerd worden in hun ontwikkeling en bestaan
- Qua aanzicht zo natuurlijk mogelijk houden
- Tuinen direct aan het groen
- Liefst geen hoogbouw
- Openbare voorzieningen. School? Winkel? Medisch centrum?
- Liever geen hoogbouw, dus niet hoger dan 3 verdiepingen in het plan.
- Geen hoogbouw. Mix van groene wiggen en Berkelpark
- Plaats bebouwing. Water/bodem blijft sturend. Bebouwing aanpassen.
- Bouw zoveel mogelijk in de hoogte (4 verdiepingen?) om zoveel mogelijk groene ruimte te creëren.
- Niet dicht op Berkel bouwen i.v.m verdragen van geluid en zeker niet hoog
- Groenbuffer tussen huidige bewoners rondom en de nieuwe wijk
- Groen zoveel mogelijk verdelen. Hierdoor meer vogels in de wijk. Niet clusteren.
- Wonen gericht op groen en fietsen/lopen. Scheiden van auto's

RUI MTE VOLK

- Liever kleinere woningen en/of wat dichter op elkaar en dan wel Berkelpark
- Ruime groene zone langs de Berkel voor wandelaars & fietsers
- Groene buffer tussen nieuwe woningen en bestaande jachthuis (Keppellaan 4). Direct aanwonende
- Oude bosgroeiplaats doortrekken langs de Tusselerdijk als Groenbuffer
- Warmte/energie in combinatie met bestaande wijk koppeling te maken?
- Groen als leidraad!
- Er staan ook twee ontzettend leuke woonhuizen in het gebied Tusselerdijk 4 en 4a. Wat gaat er gebeuren?

Routes

- Nieuwe fiets/voetbrug ok maar brommers via autoroute naar de stad. Graag i.v.m lawaai voor bestaande bewoners
- Ruimte voor ontmoeting (met en zonder hond)
- Fietsverbinding niet langs de Berkel, maar verder weg. Richting station.
- Grote afstand tot de Berkel realiseren, zonder fietspad.
- Geen extra wandelbrug. De weg over de nieuwe bestaande brug is dezelfde afstand naar de stad.
- Geen verharde fietsroute / langs wandelroute Berkel. Fietsverkeer verbieden richting laan van Reudink
- Niet recht toe recht aan! Gevarieerd kronkelend
- Geen fiets/autoweg langs de Berkel. Landelijke wandelroute! Geen verharding.
- Zorgen over de weg Tusselerdijk -> bommenrij -> jongeren kinderen die hier fietsen.
- Fietsroute ontsluiten via bedrijfsterrein Stijgoord. Geen nieuwe brug.
- Wandel / fietsbrug voor de afstand tot het centrum niet nodig. Stiggoor is niet aangelegd als doorgaande straat. Nu alleen bestemmingsverkeer.
- Fietsverkeer ontsluiten via Stijgoord kantorenpark
- Geen fietsverkeer of gemotoriseerd langs de oever aan beide zijden (alleen voetgangers)
- Geen ontsluiting via de marke (voet/fiets)
- Fietsverkeer ontsluiten over de Berkel ter hoogte van grasperk Endepaal/Stiggoor
- Loop/fiets nu via Reudinkbrug. Geen probleem voor de campinggasten
- Fietsbrug in verlengde van Stiggoor
- 2 fiets/wandelbruggen is perfect
- Fietsbrug richting Lochem. Misschien wel 2 bruggen.
- Hoevenbrug (Reudingburg) is vernieuwd en breed genoeg voor fietsers en voetgangers in de stad
- Verdichting voor fietspad langs de Berkel -> op bewegingssensor.
- Geen loop/fietsbrug op splitsing Stiggoor/Endepol
- Huidig natuurgebied Stijgoord enkel wandelen!
- Geen nieuwe fietsbrug. Maak de rotonde fietsverbinding en leidt fietsers over bestaande wegen.
- Brug moet aansluiten op bestaande weg aan andere kant Berkel
- Geen brommers via wandel en fietsbrug
- Beter alleen voetgangersbrug i.v.m verkeerssituatie in wijk achter 'overkant'

RUI MTE VOLK

- Fietsstroom via Stijgoord via rotondes. Via Stiggoor levert gevaar (verkeersonveiligheid) op in de wijk en belasting voor de Berkeloever
- Wandel en fietsbrug, verboden voor brommers
- Geen "meander" fiets- en wandel ontsluiting langs/over Berkel
- Bij voorkeur alleen een wandelbrug of geen brug i.v.m overlast van gehang op de brug
- Liever niet over het grasveld op Stiggoor (brug)
- In ieder geval niet recht tegenover woningen direct aan de Berkel met geen of enkel een straat er tussen (brug)
- Huidig natuurgebied Stijgoord enkel wandelen
- 1. Veel groen 2. Geen verharde wegen
- Als je het Mariabos wil sparen als kwetsbaar gebied, moet wandelen en fietsen in het groen in het plangebied zelf plaatsvinden. Hoeveel ruimte is daarvoor?
- Vanuit Feel Fit Lochem staan wij open om hierin mee te denken. Gezond & fit ouder worden.
- Er is grote weerstand tegen een nieuwe brug voor doorgaand verkeer naar Stiggoor diverse suggesties om de ontsluiting voor de fietsers langs bestaande wegen over Stijgoord te leiden. Creëer gescheiden paden voor fietsers richting het station en supermarkten, bij voorkeur via het industrieterrein Stijgoord om het natuurgebied langs de Berkel te ontzien.

Auto-ontsluiting

- Ontsluiting via Berkel (extra brug desnoods) is veel logischer als 2e ontsluiting. Schoolgaande kinderen met de fiets door de wijk.
- Huidige Tusselerdijk met extra verkeer en agrarische voertuigen is totaal ongeschikt
- Auto aan de randen. Geen knip. Compacte privétuinen. Parken
- Auto is 'vast' in de wijk
- Vervelend om bagage uit auto in huis te krijgen
- Geen ontsluiting Tusselerdijk, niet geschikt voor hoeveelheid verkeer. Wat is de optie C?
- Liefst een knip in de ontsluiting. Geen autoweg dwars door het vakantiepark!
- Eikenlaan aan Tusselerdijk behouden! Ontsluiting ongeschikt
- Ontsluiting doorkruisen van de Tusselerdijk en doortrekken naar Goorseweg
- Auto's, "blik" zo min mogelijk in beeld.
- Weg langs vakantiepark (niet erdoorheen)
- Auto aan de randen v/d wijk!
- Bij "geclusterd parkeren": heel positief. Veilig en ruimte voor ontmoeting.
- Bij "geclusterd parkeren": + minder racen, - brandweer
- Geen ontsluiting over de Tusselerdijk voor auto's. Het kappen van de bomenlaan is doodzonde
- Eenrichtingsverkeer
- Veiligheid Tusselerdijk! Hoe gaan de fietsers die eraan wonen
- Bewoner Stiggoor bg 4 namen bewoner Lochem oost plus.
- 2 ontsluitingen en 1 doorgaande weg.
- Tusselerdijk absoluut niet 1 richting maken. Dan moeten we de hele nieuwe wijk doorrijden. Absurd!
- Maak voor de ontsluiting Tusselerdijk eenrichtingsverkeer er in en via Stijgoord eruit. Dan is geen bomenkap nodig.

RUI MTE VOLK

- Centrale route. Kun je overal komen zonder je vast te rijden.
- Doorgaande wegen ontsluiting aan Noordkant camping en Goorseweg
- Parkeren bij de woningen
- Parkeren bij de woning
- Geen ontsluiting na het route de Lochemsebrug
- Auto in centrum, fietsers aan de rand
- Ontsluiting met een knip! Geen autoverkeer door het vakantiepark
- Ontsluiting dmv knip. Hierdoor druk in de wijk verdelen. Fietsers en voetgangers zoveel mogelijk ruimte. Autoverkeer beperken.
- Auto ontsluiting meerdere knippen
- Knip in auto ontsluiting
- Auto's zoveel mogelijk centraliseren. Woningen wel bereikbaar voor auto. Geen parkeerplaatsen bij woning.
- Geen knip!! In ontsluiting. Hulpdiensten bloemkoolwijk.
- Eikenlaan Tusselerdijk behouden. Ontsluiting is derhalve geschikt
- Bouwverkeer zorg: Bomen Tusselerdijk
- Auto te gast concept
- Auto's parkeren aan pleinen en fietsen/wandelen scheiden
- Fietsen aan de rand. Auto's parkeren in de wijk.
- Achteraf met auto's afschuwelijk! Keuze normale wegen
- Bouwverkeer niet over Tusselerdijk
- Verduurzaming van elektrisch rijden in relatie tot parkeren en opladen
- Geen autoverkeer dwars door het vakantiepark! Dus wel een knip
- Ontsluiting Tusselerdijk nr.1 en 3 nabij de huidige bewoners is gewenst. Andere positie of meer richting Goorseweg
- Geen knip (bloemkoolwijk)
- Wel een knip! (Auto te gast)

Poster Openbare ruimte en leefomgeving

Planten en dieren

- Groene deel Stijgoord integreren bij Berkel/nieuwe plan.
- Natuur en groen voor mij heel belangrijk. Liever minder woningen.
- Natuur versterkend. soortenbeleid. +++
- Groene bufferzone tussen wijk en Stiggoor.
- Goede landschappelijke inpassing.
- Recreatie ingebed in rest van het gebied.
- De rand van de wijk landschappelijk groen, in de wijk meer gestructureerd.
- Huis en eten voor dieren.
- Groene doorsnijdingen ook goed, breken bouwwerken met groen.
- Graag veel groen bij de Berkel.
- Natuurlijk groen.
- Geen versnipperd groen. Groen robuust van omvang. Parken prima.
- Zoveel mogelijk behoud van groen en natuur.

RUI MTE VOLK

Water

- Berkelwater (blauw) in de wijk.
- Water de ruimte geven.
- Ruimte voor Berkelwater = ruimte voor natuur.
- Hogere grondwaterstand Mariabos voorjaar?
- Versterken van de natuurlijke waterlopen belangrijk voor natuur en behoud van het beekdallandschap.
- Geen extra vijver.
- Wadi combineren met bijvoorbeeld spelen of parkeren.
- Zwemmogelijkheid bij de Berkel voor jongeren.
- Water heel natuurlijk. past bij de rest van Berkel.
- Als je water hebt in de wijk, gaan er dan wel gezinnen wonen?
- Grote kans op zwemmogelijkheid in de Berkel voor jongeren. Houd hier rekening mee. (= wens om te zwemmen in de Berkel etc.).
- Breng de Berkel naar oude natuurlijke hoogte. Zodat het weer water uit de omgeving afvoerd. (toelichting Winant).
- Groene wal/ophoging langs de Berkel.
- Langs de Berkel een brede groenstrook evenwijdig daaraan een fietspad richting Stijgoord.

Spelen en bewegen

- Spelen in de wijk met natuurlijk materiaal. Berkel met rust laten.
- Natuur en spelen combineren.
- Speelvoorzieningen zijn belangrijk. Wel van hout of houtlook.
- Mooi hofje. Spelen meer in speeltuinen.
- Water en jonge kinderen geen goede optie.
- Speeltuin voor kinderen.
- Soort "speelgebieden" is sterk afhankelijk van de leeftijdsgroepen. → Hoe weten we welke leeftijdsgroepen er in de wijk komen?
- Spelen en bewegen passend in het landschap, bijvoorbeeld natuurspeeltuin/hout.
- Speelgelegenheid voor kinderen. Veilig en bereikbaar.

Tuinen

- Collectieve gedachte van tuinen prima maar wel de mogelijkheid om van je privacy te genieten in je eigen (kleinere) tuin.
- Woningen met gezamenlijke tuin/hof voor een deel.
- Gemeenschappelijk groen i.p.v. grote tuinen per huis.
- Klein private ruimte.
- Gemeenschappelijke tuinen/leefruimte.
- Gezamenlijke tuinen.
- Gezamenlijk groen mits onderhouden.
- Gemeenschappelijke tuin. Kruiden.
- Mix van onderhoudsvriendelijk natuurlijk beetje privacy + gezamenlijk.
- Weinig/kleine privétuinen, veel collectief, veel publiek behoud.
- Ook voor ontmoeting (appartementencomplexen).

RUI MTE VOLK

- Bij appartementen groene binnentuinen. Inwoners zelf onderhouden. OVC functie.
- Collectieve buitenruimtes/tuinen bij collectieve woonvormen.
- Veel starterswoningen wel met tuin.

Straten en parkeren

- Groen parkeren.
- Ontsluiting Tusseledijk groot risico → optie om extra weg aan te leggen buiten bomerrij.
- Parkeren bij de woning.
- Geen onderbouwning in de toegang van de wijk dus 1 straat die de hele wijk doorkruist.
- Auto te gast.
- Gemotoriseerd verkeer scheiden van overig verkeer t.b.v. verkeersveiligheid en verbeteren leefbaarheid.
- Auto: parkeren in de wijk. Geen auto's aan de randen in een dergelijk mooie landelijke omgeving.
- Auto te gast. Geen auto's naar toe, parkeren aan rand richting Goor. Dan niet naar Berkel/Stiggoor.
- Aparte parkeerruimtes.
- Hoe gaan we auto's opladen als de auto niet bij eigen huis kan komen en we hebben eigen panelen.
- Parkeren op semi verharde plekken. Grastegels.
- Geweldig deze plaatjes. Nauwelijks auto's/dominante zichtbare auto's. Zo blijft beeldkwaliteit behouden.
- Auto's aan de rand van de wijk! Groen = ruimte voor ontmoeting.
- 1 weg die doorloopt van de 1e kant naar de andere ontsluiting.
- Voldoende parkeergelegenheid, zodat auto's niet teveel het straatbeeld overnemen. 2 auto's per huishouden.
- Parkeren dichtbij huis (op eigen terrein?).
- Parkeren aan de randen van de wijk. Achter de woningen. Bebouwing compact.
- Parkeerplaatsen vergroenen, bijvoorbeeld grasbetontegels.

Overige opmerkingen

- Knarrenhof als woonvorm.
- Keuzes afhankelijk van de doelgroep!
- Natuurlijk bouwen → geen standaard jaren '30 woningen.
- Landelijk karakter.
- Contact met bewoners van Stijgoord hierover.
- Geen hoogbouw. Flora en fauna huidig zeer belangrijk. Veel groen.
- Geen hoogbouw (meer dan 3 verdiepingen).
- Sociale voorzieningen. Compact bouwen ivm. 600 woningen?
- Let dus vooral op de randen van de woonwijk, dan blijft landschappelijk karakter behouden.
- Bouw in Landschapsarchitectuur.
- Wat is de afweging tussen 'hoog'bouw en 'één' laagbouw om een beter inzicht te krijgen in de integrale opbouw van de wijk.
- 1 bouwlaag + kap, 2 bouwlagen + kap. Op deze wijze komt het dichtste bij bouwstijlen "huidige" Lochem-Oost.

RUI MTE VOLK

- Meer 1 & 2 persoonshuishoudens woningen tov. gezinswoningen.
- Compact bouwen voor ruimte voor water en groen. + Gelijkvloers (veel behoefte aan) t.b.v. levensloopbestendig.
- Hoe reëel is 600 woningen? Zeker in combinatie met alles waar je rekening mee wil/moet houden. ++
- Principes zijn belangrijker dan # woningen.
- Groen niet clusteren. Geen grote voortuinen.
- Woningen: speels en niet een blok en niet te hoog (max 3).
- Graag wat meer informatie of recreatiegebied.
- Mix van koop en huur. Mix van doelgroepen.
- Geen hoogbouw, dus meer dan 3 verdiepingen.
- Aanspreekpunt: i.v.m. recreatiewoningen. Geen hoogbouw.

Poster Wonen

- Sedumdak. Meter op nul. Betaalbare koop?. 1 & 2 persoonshuishoudens. Gemeenschappelijkheid.
- Integratie wonen/werken/vrije tijd. Verschillende leeftijden met zelfvoorziening. MIX.
- Niet meer dan 3 woonlagen.
- Zie het park Lochemse Berg als kans voor meer diversiteit in woningaanbod en typologie.
- Speelse bouw. Niet rechte blokken.
- Gasloos? Biobased?
- Niet te veel variatie. Huizen van hout of witmetselwerk. Natuurlijk.
- Maximaal 3 lagen. Natuurlijke materialen.
- Niet te veel variatie maar bijvoorbeeld alleen houten gevels en/of wit (geschilderd) metselwerk.
- Vrije kavels.
- Geen hoogbouw. Max 2 hoog + schuin dak. Vrije kavels langs de Berkel. Seniorenwoningen?
- Variatie stijlvol. (woerd/de Meern). Hoog/laag/duurzaam.
- Hofjes met woningen met gezamenlijke ruimte binnen en buiten.
- Circulair bouwen.
- Bouw gebouwen die uitnodigen tot samen dingen doen/ noaberschap. Oud en jong door elkaar.
- Neem goede architecten. Geen tuttigheid.
- Hoogbouw niet hoger dan 2 lagen.
- Huis/woonruimte hoeft niet groot als er gezamenlijke ruimtes zijn (wassen - soms eten - logeren).
- Huur + koop samen in een hofje, jong + oud.
- Niet alléén wonen (monotone wijk). Géén CIAM. Ook werkunits.
- Maak gebruik van het standaard product van de corporatie (4 hoog)
- Dure koop is niet noodzakelijk: er is meer dan voldoende aanbod in de rest van de gemeente Lochem.
- Mix van type woningen voor jong en oud. Gemêleerde bewoners.

RUI MTE VOLK

- Graag veel vrije kavels (betaalbaar!). Kans voor de gemeente en doorstroming.
- Zo gemêleerd mogelijk woningaanbod dat voldoet aan behoefte/vraag zodat er weer doorstroming ontstaat.
- Geen hoogbouw. Bij voorkeur max 2 laags (in geval van appartementen).
- Dit is de locatie om invulling te geven aan de woonzorgvisie.
- Gedeeld gemeenschappelijk groen t.b.v. spelen en recreëren.
- Juist in Lochem stad veel behoefte aan sociale huur (vraag de corporatie).
- Let op de stankcirkel van Campina + geluidsoverlast
- Niet alleen 1 persoonshuishoudens. Over een jaar is de situatie anders.
- Er staan al 2 ontzettend leuke woonhuizen in het gebied. Tusselerdijk 4 en 4a. Wat gaat ermee gebeuren? ++
- Hoogbouw tot 3 verdiepingen, juist gemêleerd. Al genoeg dure woningen: aandacht voor starters.
- 1-2 goedkope persoonshuizen voor starters die in Lochem willen blijven.
- Niet overal hoogbouw, kan wel op bepaalde punten. Maar wel zo ver als mogelijk van de Berkel.
- In huidige wijken te veel tegels in de tuinen.
- Geen schuttingen/hoogbouw langs de Berkel.
- Liever groen in de wijk dan tuinen.
- Max 4 lagen. Bomen rondom het pand. Groen in wijk niet centraliseren.
- Appartementen maximaal 4 lagen. Variatie in soort woningen. Niet teveel van hetzelfde.
- Niet ten koste van alles 600 woningen erin stampen. Groen en ruimte zijn belangrijker.
- Ook kleinere woningen/appartementen om het voor jongeren betaalbaar te houden.
- Veel groen. Auto te gast.
- Levensloopbestendige woningen.
- Niet te massief. Max 3 hoog met puntdak. Landelijk karakter behouden.
- Graag ook woonzorgconcepten i.v.m. vergrijzing.
- De Berkel door het plan laten meanderen.
- Woningen aan de Berkel niet hoger dan twee verdiepingen (zonder dak).
- Géén eentonige woningen. Dus veel variaties in hoogte en uiterlijk.
- Soort Knarrenhof met gemeenschappelijke ruimtes.
- Natuurlijke bouwmaterialen.
- Berkel vrijhouden van hoogbouw/schuttingen etc. Berkelpark langs Berkel als buffer voor Stiggoor.
- Laagbouw aan Berkel. Zoveel mogelijk de hoogte in (4 verdiepingen?) om ruimte voor groen terug te krijgen. Niet langs de Berkel.
- Auto te gast. Hoogbouw maximaal 3 verdiepingen.
- Natuurinclusief bouwen.
- Geen VINEX stijl.
- Ik schrik enorm van de architectuur, past totaal niet in agrarisch landschap. (2e rij, 1e foto op de poster wonen).
- Geen rode bakstenen maar hout, steen en aluminium.
- Marktonderzoek welk type woningen er nodig zijn.
- Huizen met 2 lagen appartementen. Lochem Oost max 2 woonlagen landelijke uitstraling. Dus geen stedelijke bouw.

RUI MTE VOLK

- Houtlook & luxe woningen houden omgeving groen & rijk.
- Nieuwbouw in NL wordt vaak 13 in een dozijn. Ik mis bij deze plaatjes de aansluiting bij het "oude" Lochem oost: Frankenlaan, Wilhelminalaan, Kastanjelaan (voorbeeldstraten).
- Bouw hofjes voor senioren.
- Geen hoogbouw. 1e fase toekomstbestendig wonen zorgt direct voor doorstroming.
- Liefst zo natuurlijk mogelijke huizen, hout, mosdak.
- Max. 2 woonlagen.
- Bouwen passend bij natuur. Niet modern.
- Geen hoogbouw aan Berkelzijde. Max 3 woonlagen.
- Laan v Reudink heeft al problemen met wateroverlast en verzakkingen.
- Voorkeur bouwen in open structuur, geen clusters met groen in het midden en auto's aan de rand maar verdeeld opgaand in groen.
- Let op: nieuwbouwplan Reudink aan de Berkel hebben al problemen met water in de kelders.
- Leuke vormgeving voor kleine woningen.